

Lovbestemmelser om Lovligdøvsenat give Anledning til, at den ene Ret kan antage, at Lovligdøvsningen er overholdt, medens den anden Ret, hvortil Sagen bliver indanket, kan være af en anden Mening, og saaledes kan der procederes fra den ene Instants til den anden, uden at man kan have Visshed om, at Retterne ere af samme Anskuelse. Hertil maa jeg bemærke, at det Samme kan gjøres gjældende selv om § 8 fik Lovskraft, thi saa vilde der jo optaae Spørgsmaal, om Sagen har været forhandlet i sin Almindelighed eller kun i nogle af dens Enkeltheder; man vilde blot faae noget Nyt at tvistes om, idet man paa den ene Side vilde paastaae, at den Behandling, Sagen havde faaet, maatte kunne kaldes en Behandling af Sagen i sin Almindelighed, medens der paa den anden Side naturligtvis vilde blive paastaet det Modsatte, at den stedfundne Lovligdøvsning kun gjaldt nogle Enkeltheder. Jeg indseer derfor aldeles ikke, at der vilde opnaaes Andet ved at antage § 8, end en ny Tumlplads for de Herrer Retslærde, Dommere og Sagførere, til at øve deres Lovfortolkningskunst og Skarpsindighed paa, og det troer jeg, vi gjøre bedst i at søge undgaaet ved at stemme imod § 8, saa meget hellere, som der nu engang har dannet sig en bestemt Retsspraxis, der er almindelig bekjendt, og hvormed man meget godt kan hjælpe sig igjennem Vanskelighederne, ved nemlig at affatte Klagerne i saa omfattende og almindelige Udtryk, at man ikke udsætter sig for senere at komme i det Tilfælde, at det bagefter skal kunne siges, at Noget er uklart.

Sfcherning: Naar det ærede Medlem sagde, at man er kommen i den meget gode Bane at affatte Klagerne saaledes i Almindelighed, at man ikke bagefter kunde sige, at der

var udeladt Noget, saa har han derved godtgjort, at det, han sagde kort forud, dog ikke medførte nogen Fare. Han sagde nemlig kort forud, at nu vilde vi komme til at procedere om, hvorvidt Sagen havde været foretaget i sin Almindelighed, og det vilde give Anledning til stor Strid, men, naar vi allerede ved den Praxis, vi have, ere komne saavidt, at vi kunne opfatte den i dens Almindelighed, uden at der er nogen Vanskelighed deri, saa synes mig ogsaa, den Fare maa være ryddet afveien. Jeg troer ikke, at der i den Bemærkning indeholdes noget Væsentligt imod § 8. Det, hvorfor jeg har taget Ordet, er, fordi denne Paragraph forekommer mig at være Slutstenen i den hele Lov; forkaste vi denne Paragraph, saa kunne vi efter min Overbeviisning ligesaagodt forkaste hele Loven; thi saa kan den ikke bestaae med den Procesform, vi for Diebliffet have, og den Anvendelse, vi for Diebliffet gjøre af Lovligdøvsenat. Jeg har taget Ordet, fordi det forekommer mig, at denne Sag hidtil kun har været forhandlet imellem de Retslærde, og at det ogsaa kunde være godt, at en enkelt i Retssforholdene ukyndig Mand forsøgte at gjøre det klart for Thinget, hvorledes han opfattede Betydningen af denne Paragraph. Det har gjort mig meget ondt at høre den ærede Ministers Udtalelse om denne Paragraph, i den tvivlende Stikelse, hvori han har fremstillet det, som om det kunde være tvivlsomt for ham, om han kunde gaae ind paa Loven, naar denne Paragraph, navnlig den sidste Deel deraf, blev vedtaget. Mig forekommer det, at den sidste Deel er ligesaa nødvendig som den første, og at der aldeles ikke vil kunne opstaae nogen Vanskelighed ved at beholde den i den Stikelse, den har.